

Ötvenéves a hazai feltáró barlangkutató

„Az örök éjszaka világában”

Gyógyfürdők lehetnének a beremendi barlangokban
Izgalmas élmények a föld alatt

személyes felvonó ötven méteres aknáját, és most alakítják ki a Pusztaszeri útról nyíló száz méteres bejárati folyosót.

nak nyilván, legtöbbet Veszprém és Borsod megyében. A Nemzetközi Barlangterápiai Szakbizottság titkáráként szervezi a jövő évben az ausztriai Badgastein mellett megrendezendő nemzetközi barlangterápiai szimpoziumot. Tán szerepet játszott a tisztség elnyerésében az is, hogy a világon csak hazánkban elismert államilag a barlangterápia.

Több, a barlangkutatót népszerűsítő, tudományos és ifjúsági könyvet írt. Pillanatnyilag „Az örök éjszaka világában” című korszerűbb kiadásán fáradozik.

— Az ismeretlen, a veszély, a kaland vonzott, ami a tudományos érdeklődést csigázta fel, alapozta meg. Egyedül sose voltam az örök csend világában, mert a lenti magány örjítő félelmet vált ki. Nő a fiatal fiúk, sőt lányok érdeklődése is a nemes és mindinkább tudományossá váló hobbi iránt, csak hiányzik az őket nevelő, lelkesítő, 40–50 évesek középkader-nemzedéke.

Kessler Hubert magas növsű, egyenesen jár és a szemével oly tisztán, élesen lát, mint a szirti sas. A hazai barlangkutatók csaknem félezer tábort napjainkban is ő vezeti.

Csuti János

Cigány nyelvtan

Jugoszláviában befejezték egy cigány nyelvtan kidolgozását. Az ezzel kapcsolatos kutatásokat a cigány Saip Jusuf indította el, aki az ötvenes években Ljubljánban végezte tanulmányait. 1954-től kezdve Jusuf elkísérte a cigányokat vándorútjaikra, velük együtt élte azok sátoros életmódját. Huszonkét éven át járta a cigányok szekerein Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország, Törökország, Bulgária, Görögország és Jugoszlávia útjait.

Vándorlásai közben megjegyzett minden új szót, amelyet hallott és feljegyzett magának minden érdekes részletet. Amikor már elég sok anyagot összegyűjtött, megkereste Krum Kepaski nyelvész professzort és annak segítségével kidolgozta a cigány nyelv első grammatikáját.

Kepaski professzor szerint a cigány nyelv 32 hangot alkalmaz — kettővel többet, mint például a szerb-horvát nyelv —, nyolc esetet és két nemet — a hímnemet és a nőnemet.

övet, a következő nap reggel hallom a rádióban: „Az M 8-as útról jelentjük: az autósok 10 százaléka nem viseli a biztonsági övet!” „Az M 7-es főközlekedési úton az autózvezetők 90 százalékán rajta van a biztonsági öv.”

Mecsóda különbség! Erről jut eszembe egy régi közmondás. (Népi.): Nem mindegy, hogy valaki a kútárára csinál és úgy löki bele vagy egyenest a kútba!

Asszonyok a volánnál.

Egy társaságban, kinn Orfűn, beszélgetünk. Mindenki sőt iszik. Egy fiatalasszony nem. Kinálgatjuk:

— Köszönöm! Nem lehet! Vezetek!

En rögtön gyanút fogtam:

— És a kedves férje?

— Hazafelé én vezetek.

— Szóval ő is itt trombitál?

Bólintott. En meggyőződtem arról, amit eddig is tudtam, hogy a férfiak nem önzetlenségből fizetik be a feleség tandíjköltségeit, meg amúgy sem szívesen adják át a kormányt, ha egyébként nem muszáj.

A megújuló hévízi tó

Tilos a vasszeg
120 bognár kezemunkája
Újjáépítés három szakaszban
Segítség a levéltárból

Az egyik svéd fürdővendég — Bernd Borgensson — azzal dicsekedett, hogy többszörös törzsvendége Hévíznek. Ugy isméri, akár a tenyerét. Sőt, gyermekkorában, amikor még csak vágakozott a magyar fürdővárosba, olvasott, hallott róla. Apja, nagypapja rendszeres vendége volt a tófürdőnek. Most ő és családja folytatja a hagyományt. Állítja, az északi embernek a legjobb orvosságot jelentik a magyar hévizek.

— Mert ismerem őket, mind. Jártam már Harkányban, Hajdúszoboszlón. Valamennyi kellemes és szép.

Hazánk Európában, de világvizonylatban is első helyen áll a hévizek dögében. Nemcsak sok hévízünk van, de azokat és környéküket korszerűen kiépítettük az utóbbi években. Elég megemlíteni Magyarhertelendét, a parányi baranyai községet, ahol pár esztendő alatt alakult ki a gyógy-üdülőhely. Vagy Ceglédet, ahol vizet kerestek a futóhomokra épült város lakói számára és 64 fokos melegvizet tört fel a fúrás nyomán a belvárosban.

Harkány és Hévíz hagyományokon nyugszik. Itt az újdonság, hogy a külföld egyre inkább felfedezi. Harkányt a déli szomszéd, a jugoszlávok, Hévizet az osztrákok és a svédek. Ez utóbbiak külön szobákat bérelnek egész esztendőre és folyamatosan élvezik a tó gyógyhatását.

Érthető, ha az ilyen nagy érdeklődés szükségessé teszi a hévízi fürdők házak teljes felújítását. Ugyanis az idő alaposan kikezdte a fából ácsolt épületeket. A száz esztendő nem múlt el felettük nyomtalanul.

Dr. Strecker Ottó, a Hévízi Állami Gyógyfürdő Kórház igazgató főorvosa nem sajnál.

Szóval a gyerekszülés, a nevelés, a háztartás után most az autózvezetést is átadjuk nekik. Minek iganak?! Ők könnyebben meg tudják tartóztatni magukat.

Hozzászoktattuk őket már.

Legjobb az egyenes út.

Panelházban lakom. Elég forgalmas a vidék, van itt ABC is, zöldségesbolt is. Hentes is.

Vannak pázsitos részek is, meg utak is. És rengeteg gyalogút. Gyakran keresztül a pázsiton. Gyakran egy ideig együtt megy a hivatalos út, majd lerövidít és átmegy a fűvön a gyalogút.

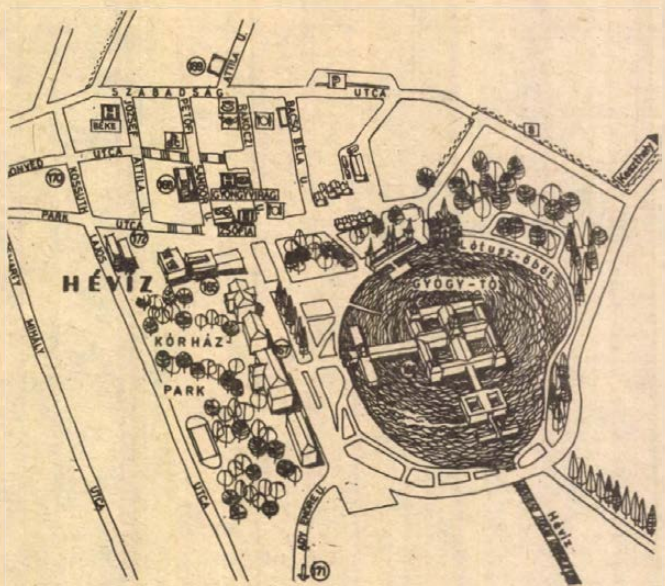
En nem vagyok eléggé főlháborodva. Inkább egy kérdés motoszkál bennem:

Mi lenne, ha a parkszerkesztők egyszer hagynák a jó népet nyugodtan mászkálni, és miután kitaposták maguknak az utat, utána csinálnák meg útrendszerűket?

Érdekes lenne! Nem lenne négyzetleges, téglalap. Egyszerű lenne és főleg a legközelebb.

Mert így is az, de a hatóság hozzájárulása nélkül is.
Szöllősy Kálmán

Évszázados fürdőházak

ta az időt és felkutatva a régi dokumentumokat. A Feste-tich levéltárban, de másutt is őrzött anyagot böngészve kiderült, hogy sajátos módon, sajátos anyagokkal készült annakidején a fürdőház a hévízi tavon.

A fából ácsolt épületekhez vörösfenyőt használtak. Nem is kevés kellett belőle és mivel hazánkban nem volt elegendő, így Ausztriából és Oroszországból szállították Hévízre a kiváló építőanyagot. Még így is különleges eljárásnak kellett alávetni. A vörösfenyőt kerek egy esztendeig éltették a melegvízű tó ködsüvegében, amely csak a nyári, erős napsütésben tűnik el a víztükör felől. A természetes vizgő a szó szoros értelmében megacélozta a fát. Ezáltal megszűnt a hajlékonysága és így nem vetemedett meg az évtizedek súlya alatt sem.

Annakidején az ország négy sarkából, így Baranyából, Mohács környékéről, a Fejér megyei Bakonyból, de a távoli Nógrádból is összesen száz-húsz kiváló bognármester dolgozta fel a vörösfenyőt.

Az is régi tapasztalat, hogy a vörösfenyőbe — még az erős pácolás ellenére sem — szabad vasszeget verni, ugyanis az összeszögélés helyén a vizgő kikezdi a faanyagot.

A levéltári kutatás nem volt öncélú. A régi tapasztalatokat felhasználják a múlt évben kezdődött és 1980-ig, három szakaszban készülő, teljes felújításnál. Az első szakasz befejeződött, a másodikhoz már hozzáfogott a Balatonfelvidéki Építőipari Szövetkezet. A mestereberek Ausztriából importált vörösfenyőt ácsolnak össze a hagyományokat őrző formában.

Gáldonyi Béla

Új határátkelő állomásépület Bajánsenyén

Az ország nyugati felében, a Vas megyei Bajánsenyén új határátkelő állomás épületet avattak pénteken. Tíz évvel ezelőtt létesült itt határátkelő, de az 1975-ig csupán a hazánk és Jugoszlávia közötti kishatárforgalmat szolgálta. Azóta a két állam közötti forgalom előtt is megnyílt, s 30—40 000-en veszik igénybe évente. A gépjárműforgalom megkészenedő tavaly óta a személyforgalom 90 százalékkal nőtt.

A fokozódó forgalom indokolta az új állomásépület létrehozását. Tízmillió forintba került, s az őrségi tájba illő formában, fával gazdagon díszített kivitelben készült. Több részlete őrségi népi ihletésű, mostantól gyors, korszerű feltételek között folyik benne a határállomási munka, s majd a nagyobb nemzetközi forgalom lebonyolítására is megfelelő.

Az avatóünnepségen jelen volt Rudolf Csacsinovics, a szomszédos Szlovénia kormányának elnökhelyettese is.

Új motel Esztergomban

Esztergom nagy idegenforgalmát a meglévő szállodák már nem tudják kielégíteni. Ezt a gondot igyekszik enyhíteni a megyei idegenforgalmi hivatal a Vadvirág nevű moteljével, amelyet pénteken ünnepélyesen nyitottak meg. A négymillió forintos beruházzal létesített első osztályú, háromágas szobákból álló vendégfogadó 80 személyes. Az érdeklődésre jellemző, hogy augusztus végéig már csaknem valamennyi szobáját lekötötték. Készülnek már a tervei

Komolytalan RovAt

Hirdetés és közlekedés

Házasságkötéshez

Érdekes hirdetés jelenik meg olykor-olykor a Naplóban. Köribelül a következő:

„Házasságkötéshez férfi és női kellek itt és itt, ekkor és ekkor.”

Nem értem a hirdetést? Aki nek hiányzik a házassághoz szükséges kellek, az mi az ördögnek akar nőülni vagy férjhez menni?

Volna, esetleg még egy kura kérdés: föltétlenül kell azokhoz a kellekekhez házasság?

Valószínűleg, mert a Napló ilyen ügyektől óvakodik, mint a tűztől. Eddig még nem nyújtott segédkezet soha!

Akkor mi az ok? Valószínű-

leg a takarékoság. Megspóroltak két—három szót. Így olcsóbb.

Motorkerékpár-reklám.

A Rákóczi út sarkán, közel a villanyrendőrhöz a következő hatalmas kiírás csábít arra, hogy berohanjak motort venni: „A Nálunk vásárolt motorkerékpárok elővizsgáztatva, rendszámmal árusítjuk.”

Ez nekem tetszik. Van benne egy tanulság. Ez pedig a kereskedelemre is vonatkozik: Könnyebb az ígért hirdetni, mint ragozni!

Közlekedési relativitás.

Ilyen is van. Most, hogy kötelezővé tették a biztonsági